

REDACTOR
DR. ALEXANDRU RUSU

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUDEȚUL ALBA DE JOS

MANUSCRISELE NU SE
== INAPOIAZĂ. ==

Unitatea

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 50 Lei
Pe 6 luni . . . 26 Lei
Pe 3 luni . . . 14 Lei

Numărul 1 Leu

Pentru inserate se plătește 2 lei de șir garmond.
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate.

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Spre un nou conciliu.

(=) Provincia noastră bisericească se pregătește, după 22 de ani, pentru un nou conciliu provincial. Lucrările s'au început și fiindcă între chestiunile, asupra cărora va trebui să se pronunțe, sunt unele cari nu mai pot fi amânate, este aproape sigur, că al patrulea conciliu al bisericii noastre române unite se va ține încă în anul acesta.

Lipsa unei noi legiferări se simte de mult în biserica noastră. Disciplina ei se normează și azi în foarte multe lucruri, asupra cărora nu s'a estins atențiunea părinților sinodali din 1872, 1882 și 1900, după vechile canoane ale bisericii răsăritene, pe cari le-am adus cu noi și în noile noastre legături cu Roma papală. Cum însă dispozițiile acestor canoane sunt foarte sumare și de cele mai multeori necorespunzătoare vremilor nouă, organismul nostru bisericesc s'a resimțit, în multe direcții, de insuficiența și nepotriveala acestor canoane. Dar chiar și în ce privește chestiunile, pentru cari ne avem dreptul nostru particular, codificat în hotărârile aprobate de Roma ale primelor trei concilii provinciale, va trebui să ne gândim la întregirile inomis necesare, precum și la modificările impuse de spiritul vremilor nouă.

Materiile, asupra cărora va avea să se pronunțe noul conciliu, se cuprind în bună parte în circulara trimisă de curând din partea pâr. mitropolit episcopilor sufragani. Incepând cu chestiunea „poziției de drept public a bisericii noastre în statul român”, și aceea a „autonomiei noastre bisericești”, și trecând peste „educația viitoare a clerului tinăr și a celeilalte tinerimi dela școlile secundare și primare”, cum și peste „o nouă codificare a procedurii noastre bisericești în cauzele judiciare și matrimoniale”, și până la chestiunile referitoare la „presă”, la „restaurarea ordurilor religioase”, la „post”, „calendar”, „sărbători” și chiar până la aceea a unificării „ritului” și a „fondurilor bisericești” din deosebitele eparhii, circulara numită exhaustivă aproape materialul ce va trebui să fie supus discuțiilor. El se va completa încă, dacă lipsa va cere, și astfel nu va rămânea desigur nici o chestiune de interes public, care să nu fie pusă la ordinea zilei.

Dar nu materiile de discutat sunt laturea cea mai importantă la viitorul nostru sinod bisericesc, ci *spiritul* care trebuie să pătrundă în legile, multe — puține, câte vor fi să se aducă. Precum vinul nou nu trebuie pus, după cuvântul Mântuitorului, în foi vechi, și precum „nime nu coasă petec de pânză nouă la haină veche”, întocmai trebuie să ne silim din toate puterile, ca pe temeiurile vechi și imutabile, pentru că divine, ale bisericii, să prindem în cadrele nouelor legiuri un spirit nou și potrivit cu vremile pe cari le trăim. Ca orice

organism viu, biserica Domnului este accesibilă de orice schimbări cari nu ating cele rânduite prin voință divină. Și dacă prin unirea noastră cu Roma papală am ajuns să fim mlădițe încopciate de trunchiul plin de viață al adevăratei biserici a Mântuitorului, trebuie să ne dăm toată silința să dovedim, că sucul ce curge atât de bogat în biserica apusană, poate să circule la fel și în mlădița noastră răsăriteană.

Considerantele cari ne-au stăpânit până acum și cari se cuprind atât de plastic în cuvântul arhieresc primit cu adevărat entuziasm din partea bisericii ortodoxe, că: „Nu putem face nici o înnoire până nu fac și frații greco-orientali”, *nu trebuie* — după a noastră părere — *să ne mai împiedece în munca noastră din viitor*. Destul ne-au opăcit până acum! Și-apoi s'au schimbat și împrejurările. Ceeace până bine de curând a putut fi socotit, cu mai multă ori mai puțină dreptate, ca un rău ce putea provoca defecțiuni regretabile, va fi de aici încolo, suntem siguri de asta, un titlu mai mult, pentru că activitatea bisericii noastre să fie privită cu simpatia cuvenită de toți aceia, cari vreau să vadă în biserică altceva decât o unealtă politică.

Trăim vremuri de adânci pretaceri sociale. Și dacă în cuvântul de inaugurare a sinodului provincial din 1900, regretatul mitropolit Victor a putut spune cuvintele, că „dacă nu vom întări pe credincioșii noștri cu acele mijloace, cari sunt potrivite pentru a putea rezista năravurilor stricate ale veacului . . . este foarte de temut, că comunele noastre bisericești vor suferi, pierderi în credință și în religiunea străbună”, pâr. mitropolit Vasile va trebui să spună în cuvântul său de acum, că: „*legile pe cari le vom face trebuie să fie îndrumate de spiritul înviator al vremilor nouă*, pentru că instituțiile modernizate ale bisericii noastre să poată fi, pentru toți fiii buni și înțelegători ai neamului nostru, un atractiv omenesc în sprijinul grației divine”.

Dumnezeu ne va ajuta, credem, să nu scăpăm momentul potrivit și de aceea sperăm, că toate comisiile pregătitoare vor ști să fie animate în munca lor desinteresată de spiritul unei sănătoase evoluții, admise și chiar cerute de biserica Domnului.

Conciliul al patrulea va fi atunci cu adevărat ceea ce trebuie să fie: *un eveniment*, care va deschide noi drumuri și nouă orizonturi pentru biserica noastră.

Primul Suveran catolic la Roma. Vizita recentă din 29 Martie c. a Suveranilor Belgiei la Roma, are o importanță deosebită, pentru că regele Albert este primul Suveran catolic care a călcat pe pământul Romei dela 1870 înceece. Aranjamentul, pe care guvernul Italiei unite a crezut că poate să-l impună Vaticanului în forma legii de garanță și pe care acesta nici când nu l-a acceptat, a făcut ca regii catolici să nu poată vizita nici Quirinalul,

nici Vaticanul, pentru că vizita ce s'ar fi dat mai întâiu uneia din aceste două partide, ar fi însemnat numai decât o ruptură cu partea cealaltă. Și dacă acum regele Belgiei a putut să meargă la Roma, folosindu-se de protocolul cunoscut, asupra căruia s'a convenit încă de pe vremea lui Benedict al XV-lea, înseamnă că după 50 de ani ne apropiem în sfârșit de timpul, când „*chestiunea romană*”, împăcarea Vaticanului cu Quirinalul, intră în faza soluționării. Că lucrurile se vor precipita acum, ori vor rămânea mai mult timp în această fază de trecere, nu știm, dar atât e sigur, că prin această vizită ghiața s'a rupt și urmarea firească va fi un nou aranjament, cu garanții internaționale, dupăcum s'a cerut totdeauna din partea sfântului Scaun.

Ne bucurăm din inimă de aceasta întorsătură, care este o nouă dovadă, că prestigiul Vaticanului a crescut foarte mult în timpul din urmă. Și dacă regretăm ceva este numai, că Suveranul care a făcut această punte de trecere nu a putut fi regele catolic al României, cum era planul și cum s'ar fi întâmplat dacă amânarea repetată a încoronării nu ar fi zădărnicit vizitele oficiale ale Suveranilor noștri la curțile europene. Am fi avut atunci un nou motiv de a spera, că pe urmele Suveranului iubit va merge la Roma în curând și neamul românesc întreg — nu numai pentru a vedea columna lui Traian, ci și pentru a se împăca cu urmașul sfântului Petru.

Întâmplarea a voit ca lucrurile să se întârzie, dar asta nu înseamnă, că ele nu se vor produce ca mâine.

Cochetări suspecte. Urmărind cu atențiune viața bisericii române ortodoxe, așa cum se prezintă în coloanele organelor sale de publicitate, credem a nu greși când constatăm, că există în sinul acestei biserici un curent purtat de clerici din cei mai cu vază, care ține să apropie ortodoxismul român cât mai mult de sfera de influință a protestantismului anglican. Curentul există de mult. L-am și relevat mai discret în aceste coloane, și dacă o facem astăzi de nou și în forma aceasta, este, pentru că lucrul s'a remarcat acum chiar din parte ortodoxă, într'un număr mai nou al „*Nouei reviste bisericești*” din București. Și când lucrurile au ajuns până aici, semn, că biserica ortodoxă începe să-și dea singură seama de nepotriveala acestei apropieri, ale cărei urmări sunt incalculabile.

Semnând „o mișcare în direcțiunea evanghelizării, începute de vre-o 2 ani chiar în București de către preotul Teodor Popescu dela biserica „Cuibu cu barză” și ierodiaconul D. Cornilescu”, revista citată ne spune, că „mișcarea aceasta — care editează Biblia, Psaltirea și alte broșuri de propagandă întemelte numai pe evanghelie — a provocat unele nedumeriri în lumea clericală, care ar fi dorit ca aceste două elemente talentate și de-

votate creștinismului să lucreze în biserică și prin biserica ortodoxă, folosind toate orânduirile, metodele și credințele acestei biserici". Acelaș număr al acestei reviste merge însă și mai departe și într-o scrisoare deschisă precizează mai de aproape „atmosfera străină de credințele și simțămintele românești”, care s'a creat în jurul unuia dintre acești propagandiști, întrebând pe păr. Popescu dacă este adevărat, că: 1. Consideră pe Mântuitorul Hristos ca singurul căruia îi datorim mântuirea, pe care o putem obține numai prin credința, unica contribuție a noastră; 2. Înlătură cultul de venerațiune a sf. Fecioare Maria; 3. Nu îngăduie nici cultul datorit sfinților și 4. Socotește nule rugăciunile pe cari le face biserica pentru cei morți.

S'a ajuns, va se zică, destul de departe. Și dacă ne gândim, că mișcarea suspectă a celor doi domni de mai sus nu este izolată, și că anumite „congrese biblice”, apoi o simpatie foarte pronunțată pentru Y. M. K. A. și Y. W. K. A., cum și — last noth least — publicarea fără comentariu în „Biserica ortodoxă”, revista oficială a sf. Sinod, a epistolei episcopului anglican John al Gibraltarului, care vrea să știe dacă mitropolitul primat al României dorește ori nu ca atunci când nu se găsesc preoți ortodocși, să servească ei, anglicanii, „pe credincioșii români ortodocși, cari ar fi pe moarte ori greu bolnavi” și să-i înmormânteze după ce au încetat din viață, ori doară „preferă să fie chemați preoții romano-catolici”, — sunt cochetări patronate de oameni ca *arhimandritul Scriban și alte fețe bisericesti*, trebuie să spunem, că biserica ortodoxă română a ajuns pe o pantă, de unde ne pot veni încă multe surprize.

De aceea așteptăm cu mult interes răspunsul păr. Popescu dela biserica „Cuibu cu barză”, dar așteptăm mai ales răspunsul ce se va da din partea oficialității vizate „episcopului” John din Gibraltar.

Sperăm, că le vom avea în curând.

Cereți pretutindeni „Unirea”!

Un apel

cătră frații preoți cu cvalificație nedeplină*).

Tragem jugul greu — azi chiar prea greu — al datorințelor noastre de preoți, căci dela noua salarizare a preoțimii încoace, cu adevărată amărăciune sufletească ne vedem nu numai degradați și păgubiți, dar și rușinați și batjocoriți cu cei 200 lei lunar, când mai mult ar trebui să dăm celei mai netrebnice servitoare. Și în schimbul acestui nimic trebuie să administrăm 2—3 parohii cu toate nevoile lor, să ne luptăm cu năravurile sătenilor și pornirile lor dușmănoase față de instituțiunile dumnezeiești și de stat și să găsim scuze înaintea sătenilor turburați pentru toate stângăciile și nesocotința oamenilor în slujba statului, cari sunt salarizați cu 20—60 mii lei anual. — Ba peste toate mai suntem siliți a îndeplini și slujba învățătorului trecut la oraș și salarizat cu 1—2 mii lei lunar, ca să nu ne crească pruncii și mai sălbatici decât părinții lor, spre rușinea și ruinarea patriei noastre.

Astfel nu-o mai putem duce! Trăim, ce-i drept, că trăiește și viermele în rădăcina hieanului, dar traiul nu ne este traiu, ci năcaz și amăreală. — Câțiva preoți înțelegători și-au ridicat glasul în „Unirea”, dar strigătul lor a răsunat în pustiu. — S'au bătut și se bat în cap patimele oamenilor bine provăzuți din averea scumpei noastre României și am asistat la crâncene lupte de căpătuială, dar de starea și soarta noastră amărâtă nu se vede a se fi interesat cineva. Am cetit, că s'a regulat salarizarea clerului din întreaga România Mare, în mod mai mult sau mai puțin satisfăcător. Așa și a fraților gr.-or., a căror cvalificație „deplină” este în cea mai mare parte egală cu a noastră „nedeplină”. Așa a preoților minorităților, cari toți având cvalificație deplină, sunt uniform dotați. — Numai noi, cari am tras greul vieții,

* Deși prin noul proiect de salarizare a preoțimii, pe care-l dăm în acest număr, chestiunea atinsă nu mai prezintă gravitatea ce-o avea până acum, publicăm acest apel, pentru a se vedea din partea celor competenți: dispoziția sufletească a fraților noștri cu cvalificație mai puțină, dar cari incontestabil vrednicesc o soartă mai bună decum au avut până acum. N. R.

și am înfruntat urgia vremurilor, pe urma că- rora s'a înfăptuit mândra noastră țară, numai noi să fim de batjocura lumii!?

Drept aceea pornind din adevărul, că dorința pruncului fără graiu nici mamă-sa nu o cunoaște, deși am dori să încunjurăm congresele, de cari țara și lumea întreagă e sătulă, și pretențiile noastre sunt cu mult mai modeste, decât să facem sfară în țară cu ele; totuși convenind mai mulți, am judecat să fimem o *consfătuire în 24 Aprilie a. c. 10 ore a. m. în școala noastră gr.-cat. din Cluj* (str. N. Iorga Nr. 6), la care să delegați din fiecare protopopiat, cu ocaziunea sinoadelor din acest post, 1—2 frați. Aici vom căuta apoi mijleacele potrivite pentru aranjarea situației noastre materiale.

Vasile Cosma
paroh în Topa-deșartă.
Victor Andreiu
adm. par. Sânmihailu-
deșert.

Matei Moldovan
parohul Agrijului.
Augustin Pop
parohul Nadășului.

Revistă bisericească.

Reuniunea arhidiecezană de mistuni pentru popor a hotărât, ca din prilejul sărbătorii Bunei vestiri din săptămâna viitoare să țină misiuni în parohia Vad din vicariatul Făgărașului și în parohia Nandra din protopopiatul Murăș Uioarei.

Comisiile de pregătire a materialului ce se va supune discuțiilor apropiatului *conciliu provincial* al bisericii noastre române unite s'au constituit deja în arhidieceza de Blaj și în cei mai scurt timp se vor constitui și în eparhiile sufragane. În Blaj vor lucra, sub prezidiul canonicilor Dr. Ambroziu Chețianu, Dr. Izidor Marcu și Iosif Hossu, trei comisii, având fiecare câte două sau trei secții mai mici, după diversitatea materiilor ce li-s'au împărțit. Proiectele ce se vor pregăti în aceste secții vor trece apoi în studiul întregii comisii, pentru ca pe urmă să mai fie discutate odată, înainte de a ajunge în fața conciliului, din partea delegațiilor eparhiilor sufragane, cari vor lucra după aceleași norme ca Blajul. Munca nu este ușoară, dar cu toate acestea se crede, ca conciliul se va putea ține încă în toamna anului curent.

Foiața „Unirii”.

Soborul dela Genova*).

Vechile soboare bisericești s'au ținut mai cu seamă pe vremurile când sau dogmele nu erau încă statornicite, sau când ele erau în primejdie. Soboarele de astăzi, numite „congrese”, de obicei *ale păcei*, se țin sau în ajunul războaielor sau după războaie. Când viața e normală, când e liniște, când sunt gândurile curate sau mâinile nepătate de sânge, mai marii lumii fac ca tot muritorul: stau acasă.

Mai arareori s'a întâmplat însă ca aceste soboare sau congrese internaționale să se ție cu așa de mare repeziciune unul după altul ca astăzi. Versailles, cu multiplele lui subdiviziuni, altele mai mărunte după aceea, apoi Cannes, Genova astăzi, Dumnezeu mai știe unde mâine, consfăturile națiunilor nu se mai

*) În legătură cu apropiata conferință internațională dela Genova, care după multe amânări pare că în sfârșit totuși se va deschide la 10 Aprilie c., reproducem după ziarul „Dimineața” (Nr. 5544) aceste reflexii deosebit de interesante. Ele aruncă o vie lumină asupra dificultăților ce vor întâmpina acolo delegații popoarelor europene, dificultăți a căror soluționare pare a nu fi de ajuns pregătită, și pentru cari conferința se va termina probabil cu un mare fiasco. N. R.

sfârșesc. Nu știu, zău, ce fel de semn poate să fie acesta.

Nu vă uitați la programul oficial și nici la jargonul diferiților experți, cari la congresul de bază au fost tatât de pricepuți, încât după doi ani totul se clatină. Problemele ce se vor pune la la Genova sunt trei: *valuta schioapă, plata despăgubirilor de către Germania și chestia rusească*. Numai aceste trei cancere rod azi sănătatea Europei. Cred, că e destul.

Dela acestea atârnă regularea chestiilor interne ale fiecărei țări, deci echilibrul universal, pacea socială ea și cea politică. Dar *valuta* le întrece pe toate în importanță.

Lumea modernă se răzema pe schimbul de mărfuri ce-l făceau țările între ele. Fiecare se aranja și se organiza după ceace putea cumpăra dela alții. Restul era secundar, accesoriu.

Pe acest temelie s'a dezvoltat Europa un veac întreg și acest temelie a fost adânc tulburat de războiul mondial.

Și deoarece o parte din popoare n'au cu ce cumpăra, celelalte neputând vinde, iar traiul lor fiind așezat pe marea producție industrială, întrecăga alcătuire europeană se clatină puternic. Aci stă primejdia bolșevismului, iar nu în faptul, copilăresc, că câteva sute de inși cu șepci și cu cizme ar face propagandă subversivă dincolo de granițele lor.

Cum va soluționa soborul dela Genova

chestia aceasta? Cum va face el ca Rusia, Germania, Polonia, România, Austria, Ungaria, Jugoslavia și Cehoslovacia să cumpere cu bani buni, pentruca muncitorul, industriașul și negustorul englez, francez, olandez, elvețian, spaniol, etc., să poată trăi? și prin ce mijloace se vor pune în valoare bogățiile naturale ale celor dintâi, pentruca activitatea transformătoare a celor din urmă să nu fie paralizată?

Bieții experți și oameni de stat cari se vor aduna la Genova, în ziua de 10 Aprilie, nu vor avea de adus la îndeplinire o treabă ușoară.

Cât privește pe *Germania*, cu imensele ei despăgubiri de război, chestia e curioasă: Dacă le plătește se ruinează, și ruinată ea, întregul edificiu economic al Europei e amenințat. Dacă nu le plătește, fiindcă n'ar putea, atunci altă năruire se ivește, din altă direcție. Iar dacă cumva le plătește și totuși nu se ruinează, asta înseamnă că ea va fi arbitrul viitor al lumii, ea să nu zicem chiar stăpânul ei. Și o a patra soluție nu se vede.

Problema rusească e tot așa de năstrușnică. Unei țări complectamente ruinate și care nu și-a găsit încă drumul după ce și-a pierdut și cărarea, i-se cer atât de grele contribuțiuni cum ea nu le-ar fi putut da nici chiar dacă războiul n'ar fi distrus-o. Plus, că sovietele la toate se gândesc numai la plată nu, cu atât mai vârtos că partidele revoluționare

»Albina« din București, scrie, probabil în legătură cu notița noastră din numărul trecut, că „comitetul central euharistic s'a constituit în București, pentru că nu este vorba de un pelerinaj la Roma al Românilor uniți, ci de participarea la un congres universal (!), unde sunt chemați cetățenii români de ambele rituri«. Suntem foarte recunoscători pentru această binevoitoare deslușire și dacă ne mai permitem să observăm ceva, este numai, că pe cât știm noi la acest congres »universal« este chemată întreaga lumea catolică, fără ca totuși să-i treacă cuiva prin minte să aranjeze un pelerinaj colectiv. Păstrăm deci și pe mai departe convingerea, că ar fi fost mult mai bine, dacă biserica română unită ar fi aranjat un pelerinaj la Roma pe socoteala proprie. — Dar încă nu e târziu!

Gazetele din București anunță, că *salariile preoțești* sunt luate în noul budget pe cum urmează: Doctorii în teologie 600 lei; preoții cu pregătire regulată de cel puțin 3 ani 500 lei; cei cu pregătire mai puțină 350 lei — plus gradațiile și indemnizațiile corespunzătoare. Protopopii mai au salariu lunar de 600 lei, plus cheltuieli de deplasare câte 40 lei de o vizită, având a primi, ca și până acum, pentru cel mult 4 vizite pe lună.

Intreagă lumea și cu deosebire membrii bisericii catolice, așteaptă cu mult interes *prima enciclică a sf. Părinte al Romei*. Ea se va da probabil în ajunul sărbătorilor de Paști. Referitor la cuprinsul ei se păstrează în Vatican cel mai mare secret, dar cu toate acestea gazetele cred a ști, că o bună parte a enciclicii va privi frământările cari agită lumea după război și în deosebi chestiunile cari se vor discuta la conferința dela Genova.

Ocupându-se de sectele adventiste și baptiste, d. prof. I. Mihălcescu dela facultatea de teologie a universității din București, scrie în treacăt următoarele: »Una din multele urmări nenorocite (!) ale războiului este fără îndoială și întărirea puterii papale, pe care bieții adventiști o cred apasă de trei sferturi de veac« (»Bis. Ortodoxă Română«, numărul pe Ianuarie). Ne pare bine de această constatare, dar am dori să știm, că pentru ce se socotește d. profesor această *întărire a puterii papale* ca o »nenorocire«. Ori doară s'ar fi mai bucurat, dacă »pro-rocia« adventistă referitoare la prăbușirea papismului s'ar fi împlinit!?

de astăzi pot invoca un fapt foarte interesant pe care pare că mulți l-au uitat. Anume, în vremea țarismului, partidele revoluționare ca și cele pur democratice rusești au avut grije să puie mereu în vedere capitaliștilor europeni, ca să nu dea bani țarismului, căci datoritiile acestea nu vor fi recunoscute de poporul rus scăpat de sub jug.

Dar se credea, că țarismul va fi etern! Și acum iată, după mai puțin de zece ani, amenințarea și prorocia s'au realizat.

Mai e și *America* la mijloc, ea care nu vrea să vie la Genova, și nu vrea, fiindcă pe de o parte, consideră ca nebuni pe cei ce continuă înarmările, iar pe de alta refuză să primească creanța germană pentru sumele ce-i datorează Europa și cere ca Europa să-i plătească cu bani buni.

E o carofonie care seamănă a tragedie. Trăiască războiul, cel care regulează toate chestiile! Nu s'a tratat oare de minciună profeția, că »peacea înarmată« ne va duce la cataclism? Se vede acum cât de mare era minciuna.

I. Teodorescu.

Același d. profesor face în aceeași revistă »constatarea îmbucurătoare«, că la apelul DSale pentru *traducerea romanului Ben-Hur* s'au anunțat nu mai puțin decât 7 preoți din diferite părți ale țării, dintre cari unii cari știu englezește. Foarte bine! Dar nu înțelegem pentru ce d. profesor nu vrea să ia notă despre cele comunicate de noi în Nr. 2 din acest an, unde îi spunem, »că Blajul are o bună ediție completă a acestui roman încă din 1898«. Ea se vinde cu prețul de abia 13 lei (ambele volume) și astfel ar fi poate indicat, ca librăria noastră să o trimită, chiar gratuit, dlui profesor, ca măcar acum după aproape un sfert de veac să poată lua cunoștința de dânsa. Poate și-ar procura-o atunci și părintele, care s'a angajat s'o traducă de nou din limba engleză. Și poate și alții!

Semi-oficiosul »Politica« din Belgrad anunță, că după lungi tratative, cari au avut loc între guvernul iugoslav și patriarhia din Constantinopol, aceasta s'a învoit, în schimbul unor însemnate compensații în bani, ca *biserica ortodoxă sârbă să fie pe viitor independentă*, bucurându-se de toate prerogativele autocetăției. În consecință patriarhul sârb Dimitrie a fost recunoscut ca șef-suprem al bisericii ortodoxe din Jugo-Slavia și eparhiile ortodoxe din Macedonia și Bosnia, cari depindeau până acum de Constantinopol, trec sub autoritatea bisericească din Carlovatz. — S'a întemeiat deci o nouă biserică ortodoxă autocefală, făcându-se prin aceasta un nou pas spre ... apropiatul conciliu ecumenic, la București!

Știri mărunte.

Competințele preoției arhidiecezane. *Oficiul arhidiecezan ne avisează, că ieri a sosit asemnarea competențelor preoțești pe cvartatul Ianuarie—Martie 1922. Cheia este cea din cvartatul trecut. Circularul obișnuit se va trimite îndatăce banii vor putea fi ridicați.*

Personale. Dumineca trecută, pâr. mitropolit Vasile a hirotonit de preoți pe diaconii *Petru Hâlmău*, numit de adm. parohial la Chesler (prot. Mediaș) și *Alexiu Sestras*, funcționar la oficiul arhidiecezan.

Papa Piu al XI-lea membru al Academiei franceze. »L'Osservatore Romano« anunță, că Academia franceză va conferi primul loc ce se va face în secția »Des Inscriptions et Belles Lettres« Papei Piu al XI-lea. Sf. Părinte va fi astfel primul Papă membru al acestei Academii, care va confirma astfel respectul său pentru valoarea științifică a supremului Pontifice. Ea mai are de altfel un membru ilustru al clerului bisericii catolice, în persoana Cardinalului Mercier, la secția științelor politice și morale; iar dintre Suverani se mai numără

între membrii ei Regele Victor Emanuil al Italiei, la secția de »inscripțiuni și literatură«, și Regina Maria a României, la secția »de arte frumoase«.

Suveranii Belgiei în Vatican. Din palatul regal, unde au descins, Suveranii Belgiei au trecut, conform protocolului cunoscut, la ambasada belgiană, de unde au fost luați în automobilele Vaticanului, pentru a fi duși la Papa. Iatvederea a fost foarte cordială și sf. Părinte a oferit regelui și prințului moștenitor două mosaicuri foarte prețioase, iar reginei un gobelin artistic. MM. LL. au făcut apoi o vizită Cardinalului Gasparri, secretar de stat și Cardinalului Vannutelli, decanul sacralui Colegiu. Au vizitat apoi biserica sf. Petru și înapoiați la ambasadă au primit pe Cardinalul Gasparri, care le-a reîntors vizita.

Concurs. P. V. Ordinariat publică, cu termenul de 1 Maiu c., concurs la parohiile împreunate cu oficiu protopopesc al orașelor Brașov și Aiud.

Locale. Măine, Dumineca a cincina a postului mare, va predica în catedrală pâr. *Ștefan Roșianu*, profesor al facultății de teologie, iar Vineri, sărbătoarea Bunei vestiri, pâr. *Dr. Augustin Tatar*, profesor al liceului de băeți.

— Cu prilejul *seratei literare muzicale*, aranjate Dumineca trecută din partea »Reuniunii femeilor române«, a vorbit prof. Ioan Pop-Câmpeanu din domeniul științelor naturale; s'au predat două monoloage comice și a cântat corul elevilor dela liceu, condus de prof. Octavian Pop.

— Săptămâna aceasta, d. Dr. Valeriu Seni, directorul regional dela Cluj, a făcut la ambele noastre licee, *inspecția anuală obișnuită*. A văzut și internatele de băeți și de fete. În tot timpul cât a stat la noi, a fost găzduit la curtea metropolitană.

De-ale Dinastiei. Data căsătoriei regelui Alexandru al Iugo-Slaviei cu principesa română Mărioara a fost definitiv fixată pentru ziua de 1 Iunie c. — Azi, la 1 Aprilie c. a plecat la Belgrad M. Sa Regina Maria pentru a reîntoarce vizita regelui Alexandru. Gazetele din București aduc această vizită în legătură cu mișcările politice jugo-slave, ostile unei alianțe a Micei Entente îndreptate contra Rusiei.

O conferință despre noi la Sorbona. A ținut-o d. profesor de Martome, oaspele iubit al universității noastre din Cluj, care anul trecut a cutreerat, vreme de 2 luni, Ardealul și Basarabia întreagă. A vorbit despre universitatea clujană, despre aspectul fizic și etnic al acestor două provincii, cum și despre populația dominantă a acestor provincii, cu atâta căldură și devotament, cum numai un adânc înțelegător al sufletului nostru latin putea să o facă. Părerea lui e, că »în 10 ani aceste provincii vor fi deplin unitare și perfect consolidate în cuprinsul României-mari, necunoscând nici una din greutățile cari au minat existența vechilor imperii stăpânitoare«.

In interesul bisericii noastre
S E M N A Ț I
cât mai curând și cât mai multe
A C Ț I I
la societatea de editură:
SFÂNȚA UNIRE
Prospecte s'au trimis în toate părțile
și la dorință se mai trimit și de
□ □ acum înainte. □ □
Ele se pot cere și dela
redacția acestui organ!



Cum se vindecă Reumatismu
și Gutta

este o broșură foarte interesantă și instructivă. Acolo veți găsi arătat pe larg toate boalele cum ar fi: reumatismul, gutta, artrita, durerile de șeale, durerile de picioare, migrena, dureri de cap, nevralgii, gravelă urică, boli de piele, etc. etc. precum și modul lor de vindecare. Această broșură se trimite la cerere, în mod gratuit, însă numai câteva zile. Deci vă sfătuim în interesul Dv. să cereți chiar astăzi această broșură, prin o cartă postală adresată la
FARMACIA VOREL din Piatra-N. Moldova

Istoria presei române. Nu peste mult se va inaugura la București palatul »Sindicatului ziaristilor«. Pentru acest prilej d. N. Iorga a primit angajamentul să scrie istoria presei române, care și-a găsit astfel istoriograful, decât care nime nu putea să-i aprecieze mai bine trecutul. Gazetar el însuși, și chiar o glorie a gazetăriei române, d. Iorga ne va da desigur în noua sa operă: o frumoasă pagină a străduințelor spre lumină ale neamului nostru.

„**Patria**“ bancă pentru credit, comerț și industrie în Blaj, și-a ținut la 25 Martie a 36 adunare generală. S'au depus spre acest scop din partea alor 47 acționari 3170 acții. De față au fost 38 acționari cu 1022 voturi. Din bilanțul anului al doilea după fuziunea cu celelalte trei societăți din Blaj, scoatem câteva date mai importante. Capitalul social a fost de 3 milioane lei, rezerva 1 1/2 mil. depuneri 9 mil. realitățile lde 1,230.000 lei, efecte 2 mil. 6 sute mii, es-compt și ipototecar aproape 3 mil. mărfuri 2 mil. cont-curent 4 mil. Din interese s'au înecassat aproape 700, mii din vânzările produselor, mărfurilor și cerealelor peste 1 mil. cheltuielile totale s'au cifrat cu 1 1/2 mil. realizându-se un profit curat de 359 mii lei, la care dacă mai adaugem 56 mii dați fondului de rezervă, 80 mii amortizări și 110 mii impozit pe 3 ani din urmă, — venitul anului se ridică la cifra de 600,000 lei. Din profitul curat s'au dat acționarilor 8% fondului de rezervă peste 30 mii, spre scopuri culturale 10 mii. In locurile vacante în direcțiune s'au ales *Dr. Ionel Pop, Emil Negruțiu și Dr. Gh. Borșan.* După cum se vede banca noastră și în noua ipostasă merge spre progres, consolidându-se și întărindu-și fondurile de rezervă.

Ziarul „Voința“ din Cluj și-a sistat apariția cu ziua deschiderii noului parlament. Munca redactorilor ei, cari au știut să ne dea un organ de sănătoasă îndrumare culturală și economică, se va depune de acum înainte în coloanele »Patriei«, ale cărei directive politice au fost adoptate mai nou în întregime din partea acestora. Ne doare, că Clujul pierde prin această sistare un atât de apreciat organ de publicitate, dar în schimb ne bucurăm de câștigul ce-l face ziarul »Patria«, principalul organ al partidului național.

Pierderea unui floromân. Sub titlul acesta publică »Neamul Românesc« (din 28 Martie) al d-lui Iorga următoarele: »La Paris a încetat din viață fostul ministru *Denis Cochin*, membru al Academiei, fruntaș politic radical și bun prieten al României, ale cărei drepturi a ținut să le apere prin articole de laudă pentru ostașul și țăranul român. Dispariția lui înseamnă pentru noi o mare și dureroasă pierdere. Azi mai mult decât oricând lipsa lui se va resimți, deoarece acțiunea personală a guvernului actual ne-a înstrăinat și îndepărtat aproape toți prietenii devotați și sinceri«.

Se ieftinește viața. Adecă în loc să se ieftinească, cum se spunea din partea guvernului în alegeri, s'au urecat acum, începând cu 1 Aprilie c. taxele postale cu 80 până la sută. Aceste sporuri »ușoare«, cum le numește ministerul, și cari ating țara întreagă, dar în primul loc pe cei nevoiași, sunt următoarele: *Cartea postală simplă* 50 bani. *Scrisorile simple* câte 50 bani de fiecare 20 gr. sau fracțiune. *Taxa de recomandare* 2 lei. *Mandatele* se admit până la 10,000 lei valoarea, iar taxele sunt: până la 100 câte 50 bani de fiecare 25 lei; până la 1000 câte 1 leu de fiecare sută sau fracțiune; până la 10,000 câte 5 lei de fiecare mie sau fracțiune. *Taxa cartonului mandat* în care se cuprinde și achitarea la domiciliu: 1 leu. *Jurnalele de fiecare* 50 gr. câte 5 bani. *Telegrame:* 50 bani de cuvânt. *Convorbiri telefonice:* 2 lei în interiorul comunei; 5 lei cu posturile din interiorul județului; 8 lei cu județele vecine și 10 lei cu județele nelimitrofe.

Mulțumită publică. Ni-se trimite: »In numele reprezentanței parohiale a Blajului aduc cele mai călduroase mulțumite doamnei Elena Lucața, văduvă de căpitan în Sibiiu, care a dăruit bisericii noastre nu preafrumos candlelabru. Dumnezeu să-i răsplătească însutit! *Vasile Moldovan*, paroh«.

Pentru orfelinatul nostru. »Banca Națională« a României a anunțat de curând Ordinariatul din Blaj, că pentru orfelinatul ce întreține a mai dăruit o sumă de 20,000 lei.

Bibliografie.

Au apărut:

M. Sadoveanu, Dureri innăbușite. Ed. »Cartea Românească«. București 1922. Prețul 18 lei.

Goethe — Ion Gorun, Faust. Traducere în versuri. Ediția III. Ed. »Cartea Românească«. București 1922. Prețul 14 lei.

Nicolae Filipovici, Curs de aplicație a expresiunilor comerciale engleze. Ed. »Cartea Românească« București 1922. Prețul 10 lei.

Dr. Aurel Dobrescu, Boalele nervoase și mentale. Prevenirea și tratamentul lor. Ediția II. Ed. »Cartea Românească.« București 1922. Prețul 10 lei.

O carte de preț. Dovadă, că a fost premiată de Academie și mai ales că ediția prima s'a desfășurat în câteva luni. Ea se adresează marelui public și fiindcă atinge mereu și latura sufletească, psihologică, a boalelor de cari se ocupă, stăruind și asupra mijloacelor educațiunii (combaterea boalelor seculare ș. a.), nu avem destule cuvinte pentru a o recomanda celor ce înțeleg să facă din generația de mâine o generație sănătoasă.

Al. Cazaban, Intre frac și cojoc. Ed. »Cartea Românească«. București 1922. Prețul 14 lei.

Lucian Blaga, Zamolxe. Operă premiată de universitatea din Cluj. Ed. »Ardealul«. Cluj 1921. Prețul 12 lei.

Victor Lasar, Legende istorice de pe pământul României. Ed. »Ardealul« Cluj 1921. Prețul 7 lei.

„*Buletinul agriculturii*“, tipărit sub îngrijirea direcțiunii gen. a agriculturii. Vol. III. (Oct.—Dec. 1921) Nr. 10—12. București. Prețul 20 lei.

Publicația aceasta oficială a ministerului de agricultură este o lucrare de cel mai mare folos pentru promovarea ramului de economie națională, în serviciul căreia stă. Afară de legile și regulamentele mai nouă referitoare la toate ramurile de agricultură, aduce totdeauna și studii, rapoarte și dări de seamă foarte importante.

„*Lumina Creștinului*“. An. VIII. Nr. 2. (Februarie). Iași 1922. Abonamentul pe an 15 lei. Apare lunar.

„*Viața*«. Revista populară catolică. An. VIII. Nr. 3. (Martie). Hălăucești. 1922. Abon. 20 lei pe an. Apare lunar.

„*Biserica ortodoxă română*«. Revista sf. Sinod. An. XL. Nr. 5 (Februarie). București. Prețul 10 lei.

„*Noua revista bisericească*“, An. III. Nr. 19—21 (1 Ian. — 15 Febr.) București. 1922. Abonamentul pe an 50.

„*Viața Românească*«. Revistă literară și științifică. An. XIV. Nr. 2 (Februarie). Apare lunar cu cel puțin 160 pag. Iași (str. Alexandri 12). Abonamentul anual 150 lei; un număr 14 lei.

„*Arhiva*«. Organul societății istorico-filologice din Iași. Director: Ilie Barbulescu. Anul XXIX. Nr. 1 (Ianuarie). Apare trimestrial (Ian. Aprilie, Iulie, Oct). Iași (str. Albineț 4). Abonamentul anual 100 lei.

„*Lamura*«. Revistă de cultură generală. Apare lunar. Director: Ion Al. Brătescu-Voinești. Anul III. Nr. 3—4. (Dec. 1921 — Ian. 1922). București. Prețul 10 lei.

„*Ramuri — Drum drept*«. Revistă literară săpt. Director: N. Iorga. An. XVI. Nr. 13. (23 Martie). Craiova. Abonamentul 120 lei anual.

Urmând în acest număr cu »Călătoriile prin România de prin 1870 ale călugărului catolic Vannutelli«, cari se dau după versiunea dnei Agnese Silvestri din Roma, se publică în legătură cu mănăstirea Neamțul lucruri foarte interesante referitoare la unirea bisericească dela Florența (1439). Pentru importanța ei reținem din ele această propoziție: »Pentru Moldo-valahi era (la Florența) episcopul Damian, reprezentând și pe alți episcopi și e ușor să deducem cu ce grabă dânsul, latinul, a trebuit să subscrie unirea după iscălitura împăratului grecesc«. Așa a fost atunci și să sperăm, că sufletul nostru latin nu ne va da de rușine nici în viitor.

„*Convorbiri științifice*«. Revistă mensuală pentru știință îngrijită de Gavril Todica. An. V. Nr. 5—6. Geoagiul de sus. Abonamentul 25 lei pe an.

„*Cosinseana*«. Revistă ilustrată. Apare de 2 ori pe lună. Director: Dr. S. Bornemisa. An. VI. Nr. 5. (10 Martie). Cluj. Abon. 80 lei pe an.

„*Transilvania*«. Anul XIII. Nr. 3. (Martie) Sibiiu. Prețul 10 lei.

Aducem la cunoștința autorităților, comercianților de produse de petrol și industriașilor din întreaga țară, că

Vindem

petrol de lampă, benzină pentru automobile, benzină grea pentru motoare industriale, motorină pentru motoare Diesel, uleiuri minerale, valvolină, parafină,

cu prețurile maxime fixate de Ministerul Industriei și Comerțului, cari sunt în vigoare în ziua expediției mărfurilor și cari în prezent sunt cele publicate în Monitorul Oficial No. 109 din 18 August 1921.

In privința condițiilor de plată și de expediție, rugăm clientela să se adreseze direct, fără intermediari.

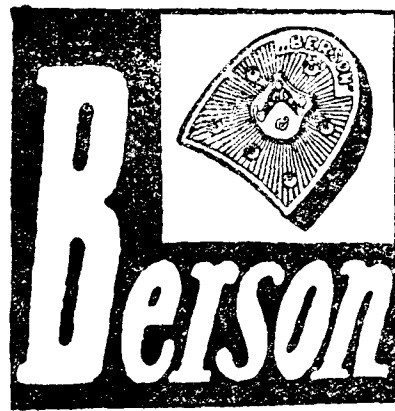
(12) 3 3

SOCIETĂȚII ANONIME
PENTRU

DISTRIBUIREA PRODUSELOR PETROLULUI
București str. G-ral Budișteanu No. 11 bis.

TOCURI DE GUMĂ

B
E
R
S
O
N



B
E
R
S
O
N

CALITATE SUPERIOARĂ
MARCĂ MONDIALĂ

(14) 2-3.

Cetiți și răspândiți:

„Unirea!“